

Briselē, 4.10.2017.
COM(2017) 567 final

2017/0248 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko attiecībā uz sertificētu nodokļa maksātāju groza Regulu (ES) Nr. 904/2010

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums ir daļa no tiesību aktu kopuma, ar kuriem ievieš galīgo PVN sistēmu Savienības iekšējās pārrobežu tirdzniecības jomā, pamatojoties uz principu par nodokļu uzlikšanu preču galamērķa dalībvalstī, lai izveidotu stabilu vienotu Eiropas PVN zonu. Tiesību akta priekšlikuma sagatavošana šādas vienkāršākas un pret krāpšanu drošas galīgās PVN sistēmas izveidei Savienības iekšējās tirdzniecības jomā tika iekļauta Komisijas 2017. gada darba programmā¹. Minētie priekšlikumi par galīgo PVN sistēmu Savienības iekšējās pārrobežu tirdzniecības jomā ietver arī pašreizējās PVN sistēmas uzlabojumus, ko pieprasījušas dalībvalstis².

Gan galīgās PVN sistēmas ietvaros, gan arī saistībā ar dažiem iepriekš minētajiem pašreizējās sistēmas uzlabojumiem nodokļa maksātājiem jābūt iespējai iegūt sertificēta nodokļa maksātāja statusu, ievērojot konkrētus nosacījumus. Jēdziens “sertificēts nodokļa maksātājs” nodrošina apliecinājumu, ka kādu konkrētu uzņēmumu kopumā var uzskatīt par uzticamu nodokļa maksātāju. Daži vienkāršotie noteikumi saistībā ar režīmu preču piegādei saņēmējam uz noliktavu (*call-off stock*), ķēdes darījumiem un pierādījumiem par to, ka preces tika transportētas vai nosūtītas uz citu dalībvalsti, proti, saistībā ar darījumiem, kas varētu ietvert krāpniecības risku, būtu jāpiemēro tikai gadījumos, kad attiecīgajā darījumā ir iesaistīti sertificēti nodokļa maksātāji. Turklāt, izmantojot jēdzienu “sertificēts nodokļa maksātājs”, būtu jārada iespēja pakāpeniski ieviest galīgo PVN sistēmu, jo šīs galīgās sistēmas pirmajā posmā tiks piemērota apgrieztās maksāšanas procedūra, ja Savienības iekšējo preču piegāžu gadījumā pircējs ir sertificēts nodokļa maksātājs. Pamatojums ir tāds, ka gadījumā, ja PVN netiek iekasēts par Savienības iekšējām preču piegādēm sertificētam nodokļa maksātājam, krāpšanai nevajadzētu notikt, jo sertificēts nodokļa maksātājs pēc definīcijas ir uzticams nodokļa maksātājs.

Šajā sakarā ir būtiski, lai uzņēmumi un nodokļu administrācijas varētu nekavējoties tiešsaistē pārbaudīt, vai uzņēmumam ir sertificēta nodokļa maksātāja statuss. Šajā nolūkā nepieciešams, lai visas dalībvalstis glabātu informāciju par uzņēmumiem un to sertificēta nodokļa maksātāja statusu elektroniskā sistēmā un lai katras dalībvalsts kompetentās iestādes nodrošinātu, ka katra attiecīgā uzņēmuma sertificēta nodokļa maksātāja statuss tiek apstiprināts. Šie dalībvalstu pienākumi ir jāparedz tiesību aktā par administratīvo sadarbību, proti, Padomes Regulā (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā³ (“regula par administratīvo sadarbību PVN jomā”).

¹ Komisijas 2017. gada darba programma “Panākot tādu Eiropu, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv”, COM(2016) 710 final.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1487237841093&uri=CELEX:52016DC0710>.

³ Skatīt Padomes 2016. gada 8. novembra secinājumus par uzlabojumiem spēkā esošajos ES PVN noteikumos attiecībā uz pārrobežu darījumiem (Nr. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 2016. gada 9. novembris).

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/lv/pdf>.

³ OV L 268, 12.10.2010., 1.-18. lpp.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikuma mērķis ir praksē īstenot sertificēta nodokļa maksātāja statusu, kas ir galīgās PVN sistēmas Savienības iekšējās tirdzniecības jomā pamatelements; minētā sistēma balstās uz principu par nodokļa uzlikšanu preču galamērķa dalībvalstī, kā par to paziņots rīcības plānā PVN jomā⁴. Sertificēta nodokļa maksātāja statuss ir arī svarīgs saistībā ar konkrētiem pašreizējās sistēmas uzlabojumiem, kurus ir pieprasījušas dalībvalstis, proti, saistībā ar noteikumiem par ķēdes darījumiem, situācijām, kad preces tiek piegādātas saņēmējam uz noliktavu, un pierādījumiem par transportēšanu saistībā ar Kopienas iekšējām preču piegādēm, kas ir atbrīvotas no nodokļa.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Vienkāršas, modernas un pret krāpšanu drošas PVN sistēmas izveide ir viena no fiskālajām prioritātēm, ko Komisija izvirzījusi 2017. gadam⁵.

Saskaņā ar Eiropas ES politikas ciklu 2014.-2017. gadam⁶ viena no Eiropas Savienības noziedzības apkarošanas prioritārajām jomām ir arī “pazudušā tirgotāja” krāpnieciskās darbības PVN jomā apkarošana. Šeit varētu atsaukties arī uz vienošanos⁷ izveidot Eiropas Prokuratūru (EPPO), kuras kompetencē, ievērojot konkrētus nosacījumus, būs arī krāpšana PVN jomā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 113. pants. Minētajā pantā paredzēts, ka Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par dalībvalstu noteikumu saskaņošanu netiešo nodokļu jomā.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. panta 3. punktā, Savienības līmeņa darbības var veikt tikai tad, ja dalībvalstis pašas nevar pietiekami labi īstenot paredzētos mērķus un tādējādi ierosināto darbību mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Jautājumus saistībā ar informācijas par uzņēmumu sertificēta nodokļa maksātāja statusu glabāšanu un piekļuves nodrošināšanu tai pēc būtības nevar izlemt atsevišķas dalībvalstis, jo uzņēmumiem un nodokļu administrācijām visās dalībvalstīs vajadzētu būt iespējai standartizētā veidā pārbaudīt tādu uzņēmumu sertificēta nodokļa maksātāja statusu, kuri veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs. Tādēļ ir nepieciešams kopējs regulējums, un, lai īstenotu šo iniciatīvu, ir vajadzīgs Komisijas priekšlikums grozīt regulu par administratīvo sadarbību PVN jomā.

⁴ Rīcības plāns PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu” (COM(2016)148 final, 7.4.2016.).

⁵ 2017. gada izaugsmes pētījums, skatīt https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-annual-growth-survey_en.

⁶ [EMPACT prioritātes \(Eiropas daudznozaru platforma pret noziedzības draudiem\)](#).

⁷ Skatīt <http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikumā ir vien noteikts satvars attiecībā uz sertificēta nodokļa maksātāja statusu, bet par operatīvo kontroli un piemērošanas pasākumiem ir atbildīgas dalībvalstis. Jo īpaši sertificēta nodokļa maksātāja statusa piešķiršana atsevišķiem nodokļa maksātājiem vai šī statusa atcelšana, pamatojoties uz kopīgi pieņemtiem nosacījumiem, ir vienīgi dalībvalstu kompetencē.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Nemot vērā, ka pašreiz spēkā esošais tiesību akts ir regula, to var grozīt tikai ar citu regulu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija ir izveidojusi divas darba grupas tehniska līmeņa diskusijām par PVN, proti, PVN nākotnes darba grupu un PVN ekspertu darba grupu. Šīs grupas apsprieda galīgo PVN sistēmu Savienības iekšējās tirdzniecības jomā, tostarp jautājumu par sertificētu nodokļa maksātāju. Turklāt no 2016. gada 20. decembra līdz 2017. gada 20. martam tika rīkota sabiedriskā apspriešana, kurā saņemta 121 atsauksme⁸.

- **Ietekmes novērtējums**

Tiek izdarīta atsauce uz atsevišķu ietekmes novērtējumu (SWD(2017)325 un tā kopsavilkumu SWD(2017)326), kas ir veikts cita starpā saistībā ar šo priekšlikumu.

Šā priekšlikuma ietekmes novērtējumu 2017. gada 14. jūlijā izskatīja Regulējuma kontroles padome (Ares(2017)3573962-SEC(2017)423). Padome sniedza pozitīvu atzinumu par priekšlikumu un vairākus ieteikumus, kuri tika ņemti vērā. Padomes atzinums un ieteikumi ir minēti 1. pielikumā Komisijas dienestu darba dokumentam par ietekmes novērtējumu, kas pievienots priekšlikumam.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Priekšlikuma 1. panta mērķis ir nodrošināt pamatu sertificēta nodokļa maksātāja statusa integrēšanai VIES sistēmā (PVN informācijas apmaiņas sistēmā). Pašlaik VIES sistēma cita starpā tiek izmantota, lai pārbaudītu citā dalībvalstī esoša klienta PVN numura derīgumu nolūkā pārliecināties, ka šim klientam ārpus piegādes dalībvalsts transportēto vai nosūtīto

⁸ Attiecībā uz apspriešanos ar ieinteresētajām personām skatīt Komisijas dienestu darba dokumenta 2. pielikumu "Ietekmes novērtējums, kurš pievienots Priekšlikumam Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa sistēmas konkrētu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu groza Direktīvu 2006/112/EK un ievieš galīgo sistēmu nodokļa uzlikšanai tirdzniecībā starp dalībvalstīm" un attiecīgās sabiedriskās apspriešanas rezultātus:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations_en.

preču piegādi var atbrīvot no PVN. Raugoties no praktiskā viedokļa, pārbaudīšana, vai klientam ir sertificēta nodokļa maksātāja statuss, lai neiekasētu PVN gadījumos, kad galīgās sistēmas ietvaros preču piegāde tiek veikta Savienības iekšienē, ir diezgan līdzīga PVN numura pārbaudīšanai. Ņemot vērā, ka pārrobežu situācijās ir svarīgs sertificēta nodokļa maksātāja statuss un ka visas nodokļu administrācijas jau ir ieviesušas un izmanto IT infrastruktūru, ir piemēroti izmantot jau esošo infrastruktūru un paplašināt tās darbību, lai iekļautu tajā sertificēta nodokļa maksātāja statusu attiecībā uz nodokļa maksātājiem.

Lai integrētu sertificēta nodokļa maksātāja statusu, dalībvalstīm, kas ir atbildīgas par sertificēta nodokļa maksātāja statusa piešķiršanu uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību to teritorijā, un šā statusa atsaukšanu, vispirms ir jāievāc šī informācija un jāglabā tā elektroniskā formātā. Šajā nolūkā regulas par administratīvo sadarbību PVN jomā 17. pants tiek grozīts, lai nodrošinātu, ka tiek glabāta arī informācija par sertificēta nodokļa maksātāja statusu. Turklāt, pielāgojot regulas par administratīvo sadarbību PVN jomā 31. pantu, tiek nodrošināts, ka apstiprinājumu par personas sertificēta nodokļa maksātāja statusu var iegūt elektroniski.

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko attiecībā uz sertificētu nodokļa maksātāju groza Regulu (ES) Nr. 904/2010

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- 1) Savā rīcības plānā PVN jomā³ Komisija paziņoja savu nodomu nākt klajā ar priekšlikumu, kurā paredzēti principi attiecībā uz galīgo pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēmu pārrobežu tirdzniecībai uzņēmumu starpā dalībvalstīs. Padome savos 2016. gada 8. novembra secinājumos⁴ aicināja Komisiju veikt dažus uzlabojumus Savienības PVN noteikumos attiecībā uz pārrobežu darījumiem.
- 2) Sertificēta nodokļa maksātāja statuss ir viens no būtiskajiem elementiem jaunajā galīgajā PVN sistēmā Savienības iekšējās tirdzniecības jomā, turklāt tas tiks izmantots saistībā ar dažiem vienkāršošanas pasākumiem pašreizējās PVN sistēmas ietvaros. Jēdzienam “sertificēts nodokļa maksātājs” būtu jāļauj pierādīt, ka konkrētu nodokļa maksātāju Savienībā var uzskatīt par uzticamu nodokļa maksātāju.
- 3) Konkrētus Direktīvā 2006/112/EK⁵ paredzētos noteikumus par darījumiem, ko uzskata par tādiem, kas ietver krāpniecības risku, piemēro tikai gadījumos, kad ir iesaistīti sertificēti nodokļa maksātāji. Tādēļ ir būtiski, lai personas sertificēta nodokļa maksātāja statusu varētu pārbaudīt elektroniski nolūkā garantēt, ka var piemērot minētos noteikumus.
- 4) Pirmajā posmā ceļā uz galīgo PVN sistēmu, kas ierosināta rīcības plānā PVN jomā, Savienības iekšējo preču piegāžu gadījumā būtu jāpiemēro apgrieztās maksāšanas procedūra, ja pircējs ir sertificēts nodokļa maksātājs. Tādēļ nodokļa maksātājam, kas

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu” (COM(2016)148 final, 7.4.2016.).

⁴ Padomes 2016. gada 8. novembra secinājumi par uzlabojumiem spēkā esošajos ES PVN noteikumos attiecībā uz pārrobežu darījumiem (Nr. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 2016. gada 9. novembris).

⁵ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

veic Savienības iekšējās preču piegādes, ir būtiski zināt, vai viņa klientam ir piešķirts sertificēta nodokļa maksātāja statuss. Ņemot vērā, ka praktiskā ziņā ir līdzība ar pašreizējo atbrīvojumu Kopienas iekšējām preču piegādēm, un lai izvairītos no liekām izmaksām vai sloga, būtu jāizmanto pašreizējā PVN informācijas apmaiņas sistēma (VIES), kurā būtu jāintegrē informācija par sertificēta nodokļa maksātāja statusu.

- 5) Lai sniegtu informāciju par personu sertificēta nodokļa maksātāja statusu dalībvalstīs, dalībvalstīm būtu elektroniskā sistēmā jāreģistrē un jāglabā aktuāla informācija par personu sertificēta nodokļa maksātāja statusu. Tad dalībvalsts nodokļu iestādēm būtu jāpiešķir citu dalībvalstu nodokļu iestādēm automātiska piekļuve šai informācijai, un tām būtu jāspēj pēc Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010⁶ 31. panta 1. punktā minēto personu pieprasījuma elektroniski apstiprināt jebkuras personas sertificēta nodokļa maksātāja statusu, ja šis statuss ir būtisks minētajā pantā norādīto darījumu nolūkos.
 - 6) Ņemot vērā, ka šajā regulā ietvertie noteikumi izriet no grozījumiem, kas ieviesti ar Padomes Direktīvu [...]/ES⁷, šī regula būtu jāpiemēro no dienas, kad tiek piemēroti minētie grozījumi.
 - 7) Tādēļ Regula (ES) Nr. 904/2010 būtu attiecīgi jāgroza,
- IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza šādi:

1) regulas 17. pantu aizstāj ar šādu:

“17. pants

1. Katra dalībvalsts elektroniskā sistēmā glabā šādu informāciju:
 - a) informāciju, kas apkopota saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK XI sadaļas 6. nodaļu;
 - b) saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 213. pantu apkopotos datus attiecībā uz to personu identitāti, darbību, organizāciju un adresi, kurām tā piešķirusi PVN identifikācijas numuru, kā arī datumu, kurā šis numurs piešķirts;
 - c) datus par PVN identifikācijas numuriem, ko tā izsniegusi un kas kļuvuši nederīgi, un datumus, kad minētie numuri kļuvuši nederīgi;
 - d) saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 360., 361., 364. un 365. pantu apkopoto informāciju, kā arī — no 2015. gada 1. janvāra — informāciju, kas apkopota saskaņā ar minētās direktīvas 369.c, 369.f un 369.g pantu;
 - e) informāciju par sertificēta nodokļa maksātāja statusu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 13.a pantu, kā arī datumu, kurā šis statuss ir piešķirts, atteikts vai atcelts.

⁶ Padomes Regula (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 268, 12.10.2010., 1. lpp.).

⁷ Padomes Direktīva [...]/ES [...], ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa sistēmas atsevišķu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu un galīgās nodokļa uzlikšanas sistēmas ieviešanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm (OV L [...]).

2. Šā panta 1. punkta b), c), d) un e) apakšpunktā minētās informācijas automātiskā pieprasījuma tehnisko kārtību nosaka saskaņā ar 58. panta 2. punktā paredzēto procedūru.”;

2) regulas 31. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Katras dalībvalsts kompetentās iestādes nodrošina, lai personām, kas iesaistītas preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā Kopienas iekšienē, un nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību un kas sniedz telekomunikāciju pakalpojumus, radio un televīzijas apraides pakalpojumus un elektroniski sniegtus pakalpojumus, jo īpaši tādus pakalpojumus, kas paredzēti Direktīvas 2006/112/EK II pielikumā, ir atļauts šādu darījumu nolūkos elektroniski iegūt jebkuras konkrētas personas PVN identifikācijas numura derīguma, kā arī attiecīgā vārda/nosaukuma un adreses apstiprinājumu. Katras dalībvalsts kompetentās iestādes arī nodrošina, ka ir iespējams elektroniski pārbaudīt, vai jebkurai konkrētai personai ir sertificēta nodokļa maksātāja statuss saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 13.a pantu, ja šāds nodokļa maksātāja statuss ir būtisks minētā panta izpratnē. Šī informācija atbilst datiem, kas minēti šīs regulas 17. pantā.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2019. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*